

RS AU § 100 Borgensavgifter 2027

Ärendenummer: RS 2026/1017

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för beslut i regionfullmäktige

- Borgensavgiften för AB Gotlandshem fastställs till 0,48 % för år 2027.
- Borgensavgiften för Wisby Strand Congress & Event Gotland AB fastställs till 0,69 % för år 2027.
- Borgensavgiften beräknas på totala låneskuld med kommunal borgen per 1 januari för det aktuella året.

Sammanfattning

När en kommun/region ställer ut lån till ett koncernbolag krävs ett räntepåslag. Om koncernbolaget lånar själva och regionen tecknar ett borgensåtagande för lånet krävs att regionen ska ersättas för detta i form av en borgensavgift. Anledningen till att det behövs en borgensavgift eller ett räntepåslag utöver den faktiska upplåningskostnaden beror på EU-lagstiftning avseende statsstöd. Det är inte tillåtet att ge offentligt ägda företag en konkurrensfördel genom att subventionera deras finansiering. Bolagens villkor för finansieringen ska vara marknadsmässig och motsvara den bolagen skulle erhålla om de hade varit ett fristående bolag. Vid sidan av EU-lagstiftning måste också Skatteverkets regler för internprissättning tas i beaktande. Räntepåslaget eller borgensavgiften får inte vara för hög då det skulle kunna ses som överföring av vinstmedel. Internprissättningen av lån samt beräkning av borgensavgift måste alltså ske på marknadsmässiga grunder.

AB Gotlandshems borgensavgift för 2026 uppgår till 0,57 % enligt beslut i regionfullmäktige 2025-06-16, § 106. Bolaget har en borgensram på 2 500 miljoner kronor för sina låneförpliktelser enligt beslut i regionfullmäktige 2021-09-20, § 141. Bolaget har en låneskuld på 1 608 miljoner kronor med kommunal borgen som säkerhet.

Borgensavgiften 2026 för Wisby Strand Congress & Event Gotland är 0,69 % enligt beslut i regionfullmäktige 2025-06-16, § 106. Bolaget har en borgensram på 130 miljoner kronor för sina låneförpliktelser enligt beslut i kommunfullmäktige 2009-02-23, § 141. Bolaget har en låneskuld på 45 miljoner kronor med kommunal borgen som säkerhet.

För att säkerställa att borgensavgifterna är marknadsmässiga har regionstyrelseförvaltningen anlitat Söderberg & Partners Wealth Management AB, som har en beprövad beräkningsmodell för borgensavgifter och räntepåslag. Söderberg & Partners beräkningsmodell är etablerad sedan flera år och används i drygt 80 kommuner och drygt 300 kommunala företag.

Beräkningsmodellen utgår från vad motsvarande privatägda bolag skulle kunna låna till på egna meriter och utgår från aktuella och relevanta marknadsräntor samt det enskilda bolagets individuella kreditvärdighet. För att bedöma respektive bolags kreditvärdighet används de finansiella nyckeltalen (rörelseresultat/balansomslutning, räntetäckningsgrad och soliditet) som sedan jämförs med genomsnittet för övriga kommun- och regionägda bolag i Sverige med ett tillgångsvärde över 100 miljoner kronor. Mer information om beräkningarna finns i separata rapporter som biläggs.

Vid beräkningen av Gotlandshems borgensavgift har hänsyn tagits till marknadsvärdena på fastigheterna vilket ger en något lägre borgensavgift än om beräkningen baserats på bokförda värden. Bolagens årsredovisningar för 2025 har använts som underlag för beräkningarna.

En marknadsmässig borgensavgift 2027 har för Gotlandshem beräknats till 0,48 % (2026: 0,57 %) och för Wisby Strand Congress & Event Gotland till 0,69 % (2026: 0,69 %).

Regionstyrelseförvaltningen föreslår att de beräknade borgensavgifterna börjar tillämpas från 2027.

Bedömning

Regionstyrelsens bedömning är att regionen genom att tillämpa de beräknade borgensavgifterna från 2027 säkerställer att Gotlandshem och Wisby Strand Congress & Event Gotland betalar marknadsmässiga avgifter för kommunal borgen.

En sänkning av Gotlandshems borgensavgift från 0,57 % till 0,48 % innebär att bolagets kostnad för kommunal borgen minskar med 1,4 miljoner kronor per år givet en låneskuld på 1 608 miljoner kronor. Bolagets genomsnittsränta uppgår till 2,06 % och räntekostnaden för låneskulden till cirka 33 miljoner kronor. En minskad kostnad för Gotlandshem innebär också en minskad intäkt för Region Gotland.

Wisby Strand Congress & Event Gotlands borgensavgift föreslås ligga kvar på 0,69 % och innebär att bolagets kostnad för kommunal borgen är oförändrad givet en låneskuld på 45 miljoner kronor. Bolagets genomsnittsränta uppgår till 2,76 % och räntekostnaden för låneskulden till cirka 1,2 miljoner kronor.

Regionstyrelseförvaltningen föreslår att de beräknade borgensavgifterna ska börja tillämpas från 2027.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Rapport borgensavgift Gotlandshem AB 2026-04-07, Söderberg & Partners
Wealth Management AB

Rapport borgensavgift Wisby Strand & Congress AB 2026-04-07, Söderberg &
Partners Wealth Management AB

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-04-10